

Republica CIPRU

Κυπριακή Δημοκρατία - greacă
Kıbrıs Cumhuriyeti - turcă

Etimologia cuvântului Cipru nu este cunoscută, însă extracțiile de minereu de cupru din antichitate au dus la structura cyprum aes/ aramă de Cipru, în latină

Capitala: Nicosia

Populație: 1,205,575 milioane locuitori (est. Iulie 2016 - CIA World Factbook)

Suprafață: 9,251km² (din care 3,355 km² sunt în Nordul Ciprului - Republica auto-proclamată Turcă a Ciprului de Nord) - 4 % din România

Geografie și climă:

-**localizare:** insulă în Marea Mediterană (a treia ca mărime după Sicilia și Sardinia) situată în zona Orientului Mijlociu, la sud de Turcia

- **vecinătăți:** (V) Grecia, (S) Egipt, (E) Siria, Liban, Israel, Palestina (N) Turcia

- **relief:** câmpia Mesaoria centrală + lanțuri muntoase Troodos în sud și Kyrenia în nord

- **clima:** sub-tropicală, mediteraneană, semi-aridă

Componența etnică: greci 98.8%, alții 1% (inclusiv maroniți, armeni, turco-ciprioți și aprox. 25.000 români) nespecificat 0.2%

Apartenența confesională: creștini - ortodocși 89,1 %, romano-catolici 2,9%, protestanți/anglicani - 2%, musulmani suniți - 1,8 %, budiști - 1%, alții 1.4 %, necunoscută 1.1%, niciuna 0.6 %

Ziua națională și alte sărbători importante:

- 1 aprilie - ziua EOKA (1955 - începutul insurecției față de coroana britanică)
- 25 martie - ziua independenței grecești
- 1 octombrie (1960 independența de Regatul Unit)

Moneda: Euro, în partea controlată de guvern și noua liră turcească, în republica auto-proclamată

Limbi: greacă (oficială) 80.9%, turcă (oficială) 0.2%, engleză 4.1%, română 2.9%

Formă de guvernământ: Republica Cipru - democrație prezidențială, Republica auto-proclamată a Ciprului de Nord - republică semi-prezidențială; întreaga insulă este considerată parte din Uniunea Europeană, însă acquis-ul comunitar se aplică doar în porțiunea de Sud (Republica Cipru) recunoscută de comunitatea internațională

Dreptul la vot - 18 ani, sufragiu universal

Conducere actuală (mai 2017): Președintele Republicii Cipru - Nikos ANASTASIADIS - din februarie 2013; inclusiv rol de șef al Guvernului (Consiliului de Miniștri)

N.B. Conform Constituției din 1960, vicepreședintele și 3 membri ai cabinetului trebuie să fie turco-ciprioți; în prezent, postul de vicepreședinte este vacant, iar cele trei locuri alocate turco-ciprioților sunt ocupate de greco-ciprioți

- Mustafa AKINCI (2015) - Președinte al Republicii auto-proclamate a Ciprului de Nord - politică de pro-unificare a Ciprului și distanțare de Turcia

Repere istorice: cele mai vechi rămășițe din sec. X î.Hr.; în Cipru sunt printre cele mai vechi puțuri de apă din lume; insula a fost cucerită de grecii micenieni, iar în 333 î.Hr de Alexandru Macedon; dominație a Ptolemeilor din Egipt, apoi Imperiul Bizantin și Veneția; timp de trei secole, începând cu 1571, s-a aflat sub dominație otomană; 1878 - plasat sub administrație britanică și în 1914 anexat de Marea Britanie; 1960 - independența de UK - Makarios III (Patriarh al Ciprului) este ales președinte până la junta militară din 1974 care duce la separarea insulei și declararea autonomiei de către partea de Nord care este recunoscută la nivel internațional numai de Turcia. În 2004 Cipru devine membru al UE, iar cu 01 ianuarie 2008 a aderat la Euro.

Economie: PIB - 29,2 miliarde \$ (2016), PIB/locuitor:\$34,400, forța de muncă - 415.100, rata șomajului - 11,8 % (2016),

Domenii: servicii (87.2%), industrie (10.4%), agricultură (2.3%) - turism, servicii financiare, transport maritim, imobiliare

Resurse naturale: gaz natural în apele teritoriale

Comerț: export - citrice, cartofi, produse farmaceutice, îmbrăcăminte, ciment (Grecia, Irland, UK, Israel)

import - bunuri de consum, petrol, mașini (Grecia, UK, Italia, Germania, Israel, China, Olanda)

Domenii ale identității naționale:

Muzică: folc tradițională are evidente influențe grecești, turcești și orientale; dansuri de inspirație grecească - sousta, syrtos, zeibekikos, tatsia și karsilamas și turcească - tsifteteli și arapiés; Anna Vissi - star internațional

Artă: Situl arheologic de la Choïrokoitia (sec. X î. Hr.) - statui; picturi bizantine medievale; Adamantios Diamantis și Christopheros Savva - părinții fondatori ai artei cipriote moderne

Literatură: Cipria - poem epic din sec. VII î.Hr. atribuit lui Stasinus - unul din primele din literatura europeană și grecească; Ioannis Kigalas (sec XVII), actualitate: Kostas Montis, Kyriakos Charalambides (autori de limbă greacă) și Osman Türkay (din zona turcă), dublu nominalizat la Premiul Nobel pentru Literatură

Gastronomie: souvla și brânza halloumi - tipuri de mâncare comune pentru ambele comunități ale insulei; bucătăria se bazează și pe fructe de mare; lokum (rahat turcesc)

Reprezentare în organizații internaționale: UE (inclusiv zona Euro), ONU + agențiile ONU, Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială, Consiliul Europei, OSCE, Organizația Internațională a Francofoniei, Commonwealth, Comisia Dunării, Organizația Mondială a Comerțului; acceptă jurisdicția Curții Internaționale de Justiție cu rezerve

Istoric relații bilaterale cu România și protocol/acord educație:

- 1960 - stabilirea relațiilor diplomatice la scurt timp după declararea independenței Ciprului
 - 2004 - a fost creată Camera Bilaterală de Comerț și Industrie România-Cipru
 - 2007 - protocol interguvernamental de cooperare în domeniul cercetării și dezvoltării
 - 2016 - program executiv de cooperare culturală, educațională și științifică între Guvernul României și Guvernul Republicii Cipru pentru anii 2016-2021
-

Reprezentare diplomatică

1. în România:

Ambasada R. Cipru la București: ambasadorul extraordinar și plenipotențiar, Excelența Sa domnul Dimitris HATZIARGYROU (iulie 2015)

Adresa: Str. Petofi Sandor, nr.2, Sector 1, cod 011406, București

Telefon: (0040-21) 223 04 55; 223 04 58

Fax: (0040-21) 223 04 56

E-mail: ambasada@ambacipru.ro

2. în Cipru

Ambasada României la Nicosia

însărcinat cu afaceri a.i. Cristian VOICU

Adresa: Strada Piraeos, nr. 27, cartier Strovolos, cod poștal 2023, Nicosia, Cipru

Telefon: +357 22 495 535

Fax: +357 22 517 383

E-mail: nicosia@mae.ro

Web: <http://nicosia.mae.ro/>

SURSE:

- *CIA world factbook* - <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/cy.html> (economie, guvern, organizații internaționale, date statistice)
- *BBC country profile* - www.bbc.co.uk/news/world-europe-17217956 (repere istorice și fotografia 1)
- *Wikipedia* - versiunile în engleză <https://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus> și română <https://ro.wikipedia.org/wiki/Cipru> (geografie, istorie, cultură, fotografia 2)
- *MAE* - <https://www.mae.ro/bilateral-relations/1693#808> (relații bilaterale + reprezentare diplomatică)

Link-uri importante:

- Administrația Prezidențială - http://www.presidency.gov.cy/presidency/presidency.nsf/dmlindex_en/dmlindex_en?OpenDocument
- Parlament - <http://www.parliament.cy/easyconsole.cfm/id/101/lang/en/>
- Guvern - http://www.cyprus.gov.cy/portal/portal.nsf/government_en?OpenForm
- MAE - http://www.mfa.gov.cy/mfa/mfa2016.nsf/index_en/index_en?OpenDocument
- MEN - <http://www.moec.gov.cy/> (doar în greacă)